

بررسی موانع و راهکارهای فرهنگی توسعه گردشگری در استان قزوین

مقدی خدابخشیان^۱، زهرا حیدری^۲

چکیده

در عصر حاضر تعداد جهانگردانی که با انگیزه‌های فرهنگی سفر می‌کنند به سرعت فزونی می‌یابد. این افزایش انگیزه، یکی از دلایل مهم در توجه بیشتر مسئولین به جاذبه‌های فرهنگی و تلاش در جهت برنامه ریزی توریسم می‌باشد.

جهانگردان ضمن سیر و سیاحت یک سلسله مبانی فرهنگی و اخلاقی را همراه خود به سایر نقاط جهان می‌برند، به همین منظور، بایستی تحقیقات کارشناسانه جهت حفظ ارزش‌ها و فرهنگ غنی استان به عمل آید.

استان قزوین با برخورداری از جاذبه‌های بالقوه فراوان، اعم از جاذبه‌های طبیعی، تاریخی، هنری و فرهنگی می‌تواند نقش شایسته‌ای در جذب توریست داخلی و بالادست خارجی ایفا کند، ولی متأسفانه به دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب برای معرفی کامل برخی از جاذبه‌های گردشگری استان باعث شده است آن طور که باید از این جاذبه‌های خدادادی استفاده نشود.

یکی از مشکلات عمده توسعه جهانگردی در قزوین، عدم آگاهی بسیاری از مردم از پتانسیل‌های فرهنگی استان در جذب توریسم است؛ در این مقاله ضمن معرفی آثار و بناهای فرهنگی، موانع و مشکلات فرهنگی منطقه مورد بررسی قرار گرفته و در پایان راهکارها و پیشنهادات جهت رفع این موانع و توسعه گردشگری ارائه گردیده است. روش تحقیق در این مقاله از نوع توصیفی-تحلیلی با استفاده از منابع اسنادی و کتابخانه‌ای می‌باشد.

megheddy_design@yahoo.com

¹ دکترای معماری، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)

Zahrah66@yahoo.com

² دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری از دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)

سازمان نظام مهندسی معماری، عمران و انرژی
استان تهران

سازمان جهاد کشاورزی استان تهران

اداره کل حفاظت محیط زیست استان تهران

استان تهران

اداره کل حفاظت محیط زیست استان تهران

پاکت هم‌اندیشی تابان برکت

ارزیابان محیط زیست همگتانه

واژگان کلیدی: توریسم، توریسم فرهنگی، توسعه گردشگری، استان قزوین، جاذبه‌های تاریخی

مقدمه

توریسم یا گردشگری پدیده‌ای کهن است که از دیرباز در جوامع انسانی رواج داشته و در دوره‌های اخیر خصوصا دهه‌های آخر قرن بیستم اهمیت قابل ملاحظه پیدا کرده و به عنوان بزرگترین صنعت جهان امروز شناخته شده است (زیاری، 1383).

گردشگری و به طور خاص گردشگری فرهنگی اساسا به عنوان یکی از تبدلات فرهنگی در جامعه حائز اهمیت است. گردشگری فرهنگی نمونه‌ای از انواع گردشگری است. امروزه گردشگری فرهنگی در بسیاری از کشورها جایگاه اجتماعی خاصی دارد. ایران از نظر جاذبه‌های فرهنگی بسیار غنی است و از لحاظ پتانسیل‌های فرهنگی در بین 10 کشور اول دنیا قرار دارد (سازمان جهانی توریسم، 2000). تنوع شاخه‌های توریسم فرهنگی در کشورمان علاوه بر اینکه بستر مناسبی برای توسعه و رونق هر چه بیشتر صنعت توریسم می‌باشد باعث بوجود آمدن رخدادهای مختلف فرهنگی نیز می‌گردد. ایران با تاریخ و فرهنگ کهن خود آنچنان مملو از غنای فرهنگی است که می‌تواند برای سال‌های طولانی جاذبه‌های نامکرر و مطابق با سلیقه تمام مردم جهان را ارائه نماید.

جهانگردی اهداف زیادی از جمله سیاحتی، زیارتی، اقتصادی، فرهنگی و غیره را در بر می‌گیرد. از جمله این منافع می‌توان تحصیل ارز، وحدت ملی، توزیع عادلانه‌تر گردش پول، بهبود وضعیت اشتغال و مصرف تولیدات داخلی را نام برد.

کشور ایران علیرغم اینکه از نظر جاذبه‌های گردشگری جز ده کشور برتر دنیا است، از این صنعت کمترین درآمد را دارد که این امر به دلیل کم توجهی به امکانات اساسی در جهت جذب گردشگر است که شامل مکان‌های اقامتی نیز می‌شود (سازمان جهانی جهانگردی، 1379) بر همین اساس تمامی کشورهای پیشرفته جهان به منظور ایجاد مکان‌های مناسب زیستی و پرجاذبه و همچنین گسترش و توسعه انواع جاذبه‌های گردشگری از هیچ کوششی دریغ نمی‌کند و این در حالی است که اکثر شهرهای ایران من جمله قزوین با کمبود اینگونه منابع روبه‌رو هستند.